

10. SINIF TARİH DERS BİLGİLERİ

Tarih dersi (10. sınıf) öğretim programı 5 üniteden oluşmaktadır.

1. Ünite: BEYLİKTEN DEVLETE (1300-1453)
2. Ünite: DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ (1453-1600)
3. Ünite: ARAYIŞ YILLARI (XVII. YÜZYIL)
4. Ünite: DİPLOMASİ VE DEĞİŞİM (XVIII. YÜZYIL)
5. Ünite: EN UZUN YÜZYIL (1800-1922)

1. Ünite: BEYLİKTEN DEVLETE (1300-1453) Ünitesi'nin ön koşul bilgilerini şu şekilde sıralayabilir;

- 1- XIV. Yüzyıl başlarında Anadolu, Avrupa ve Yakın Doğu'nun siyasi durumunu açıklayıp, Osmanlı Devleti'nin gelişimine etki eden faktörleri değerlendirebilir.
- 2- Osmanlı Devleti'nin Balkan fetihleriyle iskan siyaseti arasındaki ilişkiyi açıklayabilir.
- 3- Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki faaliyetlerini Türk siyasi birliğinin sağlanması açısından değerlendirebilir.
- 4- Ankara Savaşı'nın Türk dünyasına etkilerini sorgulayabilir.
- 5- Balkanlarda Türk hakimiyetinin güçlenmesinde etkili olan siyasi faktörleri değerlendirebilir.
- 6- Osmanlı devlet anlayışı ve yönetiminin temel özellikleri i, XIV. Ve XV. Yüzyıllardaki askeri yapısı ve ekonomik yapısının temel özelliklerini açıklayabilir.

2. Ünite: DÜNYA GÜCÜ: OSMANLI DEVLETİ (1453-1600)

- 1- İstanbul'un fethinin nedenlerini, fetih sürecini ve sonuçlarını açıklayabilir.
- 2- II: Mehmet(Fatih) döneminin siyasi ve askeri faaliyetlerini açıklayabilir.
- 3- Osmanlı Devleti'nin yönetim yapısındaki değişimi sorgulayabilir.
- 4- Osmanlı Devleti'nin askeri teşkilatının gelişimini ve eğitim sisteminin temel özelliklerini ve işleyişini karşılaştırabilir.
- 5- Coğrafi keşiflerin Avrupa'nın siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik yapısına etkilerini açıklayabilir.
- 6- Rönesans'ın ortaya çıkış nedenlerini ve etkilerini açıklayabilir.
- 7- I. Selim (yavuz) döneminde Osmanlı Devleti Safevi ve Memlük devletleri arasındaki askeri ve siyasi ilişkileri sorgulayabilir.
- 8- Osmanlı Devleti'nin ekonomik gelişimini değerlendirebilir.
- 9- XV. ve XVI. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nin toplumsal yapısını analiz ederek millet sisteminin toplumsal yaşama etkilerini açıklayabilir.
- 10- I. Süleyman (Kanuni) döneminin siyasi ve askeri faaliyetlerinin dünya gücü olmasına etkilerini açıklayabilir.
- 11- Osmanlı Devletinin hukuk sisteminin özelliklerini, bilim, teknoloji alanındaki gelişmeleri açıklayabilir, çağdaşı olan Avrupa devletlerinin bu alandaki gelişmelerini karşılaştırabilir.
- 12- XV. ve XVI. Yüzyılda Osmanlı Devletinde bilim, sanat ve kültür alanındaki gelişmeleri değerlendirebilir.
- 13- Reform hareketlerinin nedenlerini, sonuçlarını ve etkilerini sıralayabilir.

3. Ünite: ARAYIŞ YILLARI (XVII. YÜZYIL)

- 1- XVII. Yüzyıl başlarında Asya ve Avrupa devletlerinin siyasi durumunu açıklayabilir.
- 2- Osmanlı - Avusturya, Osmanlı - İran savaşlarının Osmanlı Devleti'ne etkilerini değerlendirebilir.
- 3- Tımar sistemindeki değişimin sebep ve sonuçlarını değerlendirebilir, merkezi otoritenin zayıflaması ile ayaklanmaların ortaya çıkması arasındaki ilişkiyi sorgulayabilir.
- 4- Avrupa devletleri arasında yaşanan rekabetin Osmanlı Devleti'ne etkilerini açıklayabilir.
- 5- II. Osman'ın ıslahat arayışlarını, IV. Murat'ın siyasi ve askeri faaliyetlerini karşılaştırabilir.
- 6- XVII. Yüzyılda Avrupa'da meydana gelen bilimsel gelişmeleri ve siyasi olayları karşılaştırabilir.
- 7- IV. Mehmet dönemi siyasi olaylarını değerlendirebilir, II. Viyana kuşatmasının nedenlerini ve sonuçlarını açıklayabilir.

8- XVII. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde kültür, sanat, mimari ve bilim alandaki gelişmeleri değerlendirebilir.

4. Ünite: DİPLOMASİ VE DEĞİŞİM (XVIII. YÜZYIL)

- 1- XVIII. Yüzyılda Avrupa devletleri ile Osmanlı Devleti'nin dış politikalarındaki öncelikleri fark edebilir.
- 2- III. Ahmet dönemi iç ve dış politikadaki gelişmeleri ve ıslahat çalışmalarını açıklayabilir.
- 3- Aydınlanma çağında meydana gelen gelişmeleri ve bu gelişmerin etkilerini sorgulayabilir.
- 4- Sanayi inkılabının nedenlerini sorgulayıp etkilerini tartışabilir.
- 5- Osmanlı - Rus ilişkilerinin temel nedenini ve Rusya'nın genişleme siyasetini analiz edebilir.
- 6- Amerika Birleşik Devletlerinin kurulması ile ilgili olayları sorgulayabilir.
- 7- Fransız ihtilalinin nedenlerini ve ihtilalin sonunda ortaya çıkan fikir akımlarının etkilerini sıralayabilir.
- 8- III. Selim Dönemi siyasi olayları ile ıslahatları arasındaki ilişkiyi tartışabilir.
- 9- XVIII. Yüzyılda yönetim, bürokrasi alınıdaki değişimleri fark ederek, toplumsal yaşama etkilerini değerlendirebilir.

5. Ünite: EN UZUN YÜZYIL (1800-1922)

- 1- XIX. Yüzyılda Asya ve Avrupa'da var olan devletler ile ilgili harita çalışması yapabilir.
- 2- II. Mahmut'un yaptığı ıslahatları sorgulayarak bu ıslahatların yarattığı değişimi değerlendirebilir.
- 3- Balkanlarda milliyetçilik fikirlerinin yayılması ile Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan ayaklanmalar arasındaki ilişkiyi karşılaştırabilir.
- 4- Şark meselesinin ne olduğunu sorgulayarak, Avrupa'nın siyasi gündemine girmesini değerlendirebilir.
- 5- Mısır ve Boğazlar sorunu ile Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'ne yönelik politikalarını analiz edebilir.
- 6- Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti'ne etkilerini analiz edebilir.
- 7- Tanzimat Fermanı'nın Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal, kültürel hayatına etkilerini açıklayabilir.
- 8- Kırım Savaşı'nın Osmanlı Devleti ve Avrupalı devletlerce etkilerini sorgulayabilir.
- 9- Islahat Fermanı'nın Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal, kültürel hayatına etkilerini açıklayabilir.
- 10- I. Meşrutiyetin ilanına etki eden faktörleri sorgulayabilir, demokratikleşme sürecine olan katkılarını değerlendirebilir.
- 11- 1877-1878 Osmanlı - Rus harbinin sonuçlarını sıralayabilir.
- 12- II. Meşrutiyetin Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal kültürel açıdan etkilerini değerlendirebilir.
- 13- Trablusgarp - Balkan savaşları ile I. Dünya savaşının nedenlerini sorgulayabilir, savaşların sonuçlarını karşılaştırabilir.